

ним *Fährte*; Дьоринг постига опозицията единствено – множествено число чрез друг лексемен избор *Spuren – Schritt* (следи – крачка; стъпка).

На синтагматично равнище ще открием преводачески решения, които спазват почти същия алгоритъм. Мюлер-Нойдорф се стреми да следва автора във финалното вариране на синтагмата: *Аз не живея: аз горя; Аз сам не живея – горя!* дори при пунктуационното оформление: *Ich lebe nicht: ich brenne; Ich selbst, ich brenne – lebe nicht!*, но разместването на позициите на глаголите (*Аз самият, аз горя – не живея!*) сериозно пропуска заявената от автора семантическа тъждественост. Следващите три превода не отчитат варирането в начално-финалното повторение, запазват фразата изцяло, а Дьоринг е последователно „свободен“ в решенията си: *Ich lebe nicht: Ich bin ein Feuer* (*Аз не живея: аз съм огън*), *Ich selbst lebe nicht, ich bin angezündet* (*Аз самият не живея, аз съм запален*). Промените са толкова много, че поне две заслужават специален коментар. Включвайки съществителното *огън* от самото начало, преводачът е въвел важната за Яворов опозиция *динамика–статику* на друго (различно от оригинала) текстово равнище, а чрез причастната форма (*запален*) финалното изменение внася фигурата на пасивно страдащия, „понасящия“ сгрешеността на битието.

Във всички преводи логическата „несъобразност“ в синтагмата „две души: душата на ангел и демон“ е последователно „изправена“. Мюлер-Нойдорф пришива към стиха нов тип опозиция: *Des Engels Seele und des Damons Hass* (на ангела душата и на демона омразата) и чисто алегорически моделира раздвоеното битие като битка между любовта и омразата. Рода Рода и Олоф/Йегер се справят чрез принципа на съкращаването – те просто пропускат, спестяват си повторението на лексемата *душа*: *Bekämpfen sich zwei Seelen ungeheuer: Der Engel und der Dämon; zwei Seelen in meiner Brust: Engel und Dämon*. Като отстранява от текста на стихотворението думата *душа* изцяло и я замества в стиха със *сила*, Зелигер извежда логическото прочистване докрай: *bekämpfen sich in meiner Brust zwei Kräfte: der Engel und der Dämon* (в гърдите ми се борят две сили: ангелът и демонът). От визията за сдвоено битие на Аза (*душа на ангел, но и на демон*) е останала само вечната (празна) арена на битката между добро и зло. Дьоринг е най-радикален в нетърпимостта си към понятието *душа*. В неговия превод то отсъства и от самото заглавие – през метапозицията му преводачът изговаря единствено числото „две“. Отпада, тъй като са от единен стилистичен регистър, и цялото редуване *гърдите ми, гърди ми*. Така от самото начало преводът заговаря за живота-огън като за двубой със себе си: *Nie in Frieden bleib ich im Kämpfen gegen mich gekehrt* (Никога в мир, оставам в битка срещу себе си обърнат), а от логическо